

PRESSITEADE nr 208/23

Luxembourg, 21. detsember 2023

Euroopa Kohtu otsus kohtuasjas C-281/22 | G. K. jt (Euroopa Prokuratuur)

Euroopa Prokuratuur: Euroopa Kohus selgitas piiriüleste uurimismeetmete kohtulikku kontrolli liikmesriikide kohtutes

Kui Euroopa Prokuratuur toimetab kuriteo uurimist mitmes Euroopa Liidu liikmesriigis, siis kuulub uurimise eest vastutava prokuröri liikmesriigi kohtute pädevusse uurimismeetmete vastuvõtmise ja põhjendamise kontroll. Uurimismeetmete kohtulik kontroll teistes liikmesriikides võib hõlmata üksnes nende meetmete täideviimisega seotud asjaolusid. Kui tegemist on asjaomasele isikule Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga tagatud õiguste raske riivega, tuleb uurimismeetmeid juba eelnevalt kohtulikult kontrollida uurimise eest vastutava prokuröri liikmesriigis.

Euroopa Prokuratuuri pädevuses on liidu finantshuvisid mõjutavate kuritegude uurimine ja neid kuritegusid toime pannud isikutele süüdistuste esitamine. Euroopa Prokuratuur on korraldatud kesktasandil ja detsentraliseeritud tasandil. Detsentraliseeritud tasand koosneb liikmesriikides asuvatest Euroopa delegaatprokuröridest.

Käesolevas asjas süüdistatakse mitut isikut pettuse toimepanekus biodiisli liitu importimisel. Väidetavalt tekitati selle pettusega liidu finantshuvidele ligikaudu 1 295 000 euro suurune kahju. Euroopa Prokuratuur toimetab uurimist Saksamaal asja menetleva Euroopa delegaatprokuröri kaudu. Uurimise huvides nähti ette läbiotsimine ja asjade arestimine Austrias. Saksamaal asja menetlev Euroopa delegaatprokurör määras nende meetmete täideviimise Austria abistavale Euroopa delegaatprokurörile.

Süüdistatavad vaidlustasid need uurimismeetmed Austria kohtus. Viimane otsustas esitada Euroopa Kohtule küsimused, et teada saada, kas ta võib teha täieliku kontrolli (samamoodi nagu puhtalt riigisiseses olukorras) või peab tema kontroll piirduma menetluslikku laadi küsimustega, mis puudutavad piiriüleste uurimismeetmete rakendamist.

Euroopa Kohus vastas oma kohtuotsuses, et abistava Euroopa delegaatprokuröri kontroll peab piirduma piiriüleste uurimismeetmete rakendamist puudutavate küsimustega. Nii uurimismeetme vastuvõtmist kui põhjendamist reguleerib asja menetleva Euroopa delegaatprokuröri liikmesriigi õigus, kuid sellise meetme täideviimist reguleerib abistava Euroopa delegaatprokuröri liikmesriigi õigus.

Uurimismeetmete puhul, mis kujutavad endast põhiõiguste rasket riivet, näiteks läbiotsimine, peab aga liikmesriik, kelle jurisdiktsiooni alla asja menetlev Euroopa delegaatprokurör kuulub, riigisiseses õiguses ette nägema sobivad ja piisavad tagatised, nagu **eelnev kohtulik kontroll**, et tagada selliste meetmete õiguspärasus ja vajalikkus.

MÄRKUS: Eelotsusetaotlus võimaldab liikmesriikide kohtutel taotleda kohtuvaidluste lahendamisel Euroopa Kohtult liidu õiguse tõlgendamist või liidu õigusakti kehtivuse üle otsustamist. Euroopa Kohus ei lahenda riigisisest kohtuvaidlust. Kohtuasja lahendamine kooskõlas Euroopa Kohtu otsusega on liikmesriikide kohtu ülesanne.

Euroopa Kohtu otsus on ühtlasi siduv ka teistele liikmesriikide kohtutele, kes lahendavad sarnast probleemi.

Ajakirjandusele mõeldud mitteametlik dokument, mis ei ole Euroopa Kohtule siduv.

[Otsuse terviktekst ja kokkuvõte, juhul kui see koostatakse](#), on CURIA veebisaidil alates selle kuulutamise päevast.

Täiendavat teavet annab Marta Osleja ☎ (+352) 4303 6005.

Kohtuotsuse kuulutamisest saab pildisalvestisi „[Europe by Satellite](#)“ kaudu ☎ (+32) 2 2964106.

Hoiame ühendust!

